

Koncepcia odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností v rezorte životného prostredia

1. Starostlivosť o životné prostredie

Starostlivosť o životné prostredie podľa zákona č.525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie zahŕňa tvorbu a ochranu životného prostredia (environmentu), ktoré zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov definuje ako „všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja“, pričom medzi zložky životného prostredia zaraďuje vzduch, vodu, horniny, pôdu a organizmy. Starostlivosť o životné prostredie preto predstavuje prierezové multidisciplinárne odvetvie ľudskej činnosti, ktoré nemožno obmedziť na niekoľko vedeckých a študijných odborov, lebo sa premieňa do všetkých odborov, ktoré sa priamo zameriavajú alebo dotýkajú regulatívnych, podporných a ochranných funkcií štátnej environmentálnej politiky v pôsobnosti väčšiny rezortov (napríklad MŽP SR, MP SR, MZ SR, MV SR, MH SR, MDPT SR, MVRR SR, MF SR, MK SR, MŠ SR, ÚJD SR, ŠÚ SR, ÚGKK SR).

Štruktúra starostlivosti o životné prostredie možno viac-menej členiť vecne s prihliadnutím na systém environmentálneho práva nasledovne

a) Starostlivosť o životné prostredie (environmentalistika) všeobecne

- environmentálna etika
- environmentálna politika
- posudzovanie vplyvov na životné prostredie
- environmentálne plánovanie a riadenie
- environmentálna regionalizácia
- environmentálne právo
- environmentálna organizácia
- environmentálna výchova a vzdelávanie
- environmentálny monitoring
- environmentálna informatika

b) Starostlivosť o krajinu

- starostlivosť o pamiatkový fond v krajine
- starostlivosť o charakteristický a výnimočný vzhľad krajiny
- starostlivosť o ekologickú stabilitu krajiny
- krajinné plánovanie a integrovaný manažment krajiny
- územné plánovanie, územný rozvoj a regionálny rozvoj
- environmentálna vhodnosť a bezpečnosť stavieb

c) Starostlivosť o prírodné zdroje

- starostlivosť o nerastné bohatstvo a horninové prostredie

- starostlivosť o pôdu
- starostlivosť o vodu a vodné hospodárstvo
- starostlivosť o les a lesné hospodárstvo

d) Starostlivosť o prírodu

- starostlivosť o chránené územia prírody
- starostlivosť o osobitne nechránenú prírodu

e) Starostlivosť o organizmy a biologická bezpečnosť

- starostlivosť o biologickú diverzitu
- starostlivosť o chránené druhy a chránené stromy
- starostlivosť o zver a poľovníctvo
- starostlivosť o ryby a rybárstvo
- starostlivosť o včely a včelárstvo
- veterinárna starostlivosť
- rastlinolekárska starostlivosť
- ekologická poľnohospodárska výroba
- biologická bezpečnosť

f) Znižovanie environmentálnych rizík

- ochrana ovzdušia, klímy a ozónovej vrstvy
- odpadové hospodárstvo
- znižovanie rizík environmentálnych záťaží
- integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania
- znižovanie environmentálnych rizík chemických faktorov
- znižovanie environmentálnych rizík fyzikálnych faktorov
  - ochrana pred ionizovaným žiarením a jadrová bezpečnosť
  - ochrana pred hlukom a vibráciami
  - ochrana pred neionizujúcim žiarením a elektromagnetizmom
- ochrana pred požiarimi a civilná ochrana
- ochrana pred povodňami
- environmentálne manažérstvo a audit
- environmentálne hodnotenie a označovanie produktov
- bezpečnosť a ochrana pri práci
- ochrana, podpora a rozvoj ľudského zdravia

g) Environmentálna ekonomika

- environmentálna ekonomická politika
- environmentálne fondy
- environmentálne ekonomické nástroje

2. Kompetencie rezortu Ministerstva životného prostredia SR

V rámci starostlivosti o životné prostredie sú v priamej kompetencii Ministerstva životného prostredia SR nasledovné zákony (31):

- **Zákon č. 17/1992 Zb.** o životnom prostredí
- **Zákon č. 359/2007 Z.z.** o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- **Zákon č. 205/2004 Z.z.** o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí
- **Zákon č. 525/2003 Z.z.** o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- **Zákon č. 587/2004 Z.z.** o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č.3/2010 Z.z.** o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie
- **Zákon č. 543/2002 Z.z.** o ochrane prírody a krajiny
- **Zákon č. 237/2002 Z.z.** o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 15/2005 Z.z.** o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 139/2002 Z.z.** o rybárstve
- **Zákon č. 151/2002 Z.z.** o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov
- **Zákon č. 313/1999 Z.z.** o geologických prácach (geologický zákon).
- **Zákon č. 364/2004 Z.z.** o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- **Zákon č. 7/2010 Z.z.** o ochrane pred povodňami
- **Zákon č. 442/2002 Z.z.** o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach
- **Zákon č. 478/2002 Z.z.** o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č.401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší)
- **Zákon č. 401/1998 Z.z.** o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia
- **Zákon č. 76/1998 Z.z.** o ochrane ozónovej vrstvy Zeme a o doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)
- **Zákon č. 572/2004 Z.z.** o obchodovaní s emisnými kvótami o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 201/2009 Z.z.** o štátnej hydrologickej službe a štátnej meteorologickej službe
- **Zákon č. 286/2009 Z.z.** o fluorovaných skleníkových plynach a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 223/2001 Z.z.** o odpadoch o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 17/2004 Z.z.** o poplatkoch za uloženie odpadov
- **Zákon č. 529/2002 Z.z.** o obaloch o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 127/2006 Z.z.** o perzistentných organických látkach a o zmene a doplnení zákona č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č.514/2008 Z.z.** o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 254/2003 Z.z.** o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 24/2006 Z.z.** o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 261/2002 Z.z.** o prevencii závažných priemyselných havárií o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 491/2005 Z.z.** o environmentálnom overovaní a registrácii v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 469/2002 Z.z.** o environmentálnom označovaní výrobkov v znení neskorších predpisov.

Okrem uvedených zákonov kompetencie Ministerstva životného prostredia SR vymedzujú aj niektoré iné zákony (9), napríklad

- **Zákon č. 44/1988 Zb.** o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) - najmä staré banské diela
- **Zákon č. 338/2000 Z.z.** o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov - najmä plavebné dráhy
- **Zákon č. 538/2005 Z.z.** o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 163/2001 Z.z.** o chemických látkach a chemických prípravkoch
- **Zákon č. 217/2003 Z.z.** o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 665/2007 Z.z.** o environmentálnom navrhovaní a používaní výrobkov využívajúcich energiu (zákon o ekodizajne)
- **Zákon č. 2/2005 Z.z.** o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona NR SR č.272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov (§ 7 tiché oblasti v otvorenej krajine)
- **Zákon č.355/2007 Z.z.** o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- **Zákon č. 575/2001 o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy** (najmä ekologické aspekty územného plánovania, environmentálnu informatiku a monitoring).

Celkove ide o činnosti zastúpené rôznymi odbormi podľa **40 zákonov** a množstvom predpisov vydaných na ich vykonanie; okrem toho aj podľa **31 nariadení EÚ** a **26 medzinárodných dohovorov** (vrátane **15 protokolom** k nim) v systéme environmentálneho práva v gescii Ministerstva životného prostredia SR.

3. Priority starostlivosti o životné prostredie

Medzi priority starostlivosti o životné prostredie patrí najmä ochrana a racionálne využívanie vôd. Environmentálna infraštruktúra **verejných vodovodov, verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd** sa buduje vo zvýšenom rozsahu a plne v súlade s európskymi štandardmi. Vláda Slovenskej republiky schválila **Vodný plán Slovenska** ako prvý výstup IV. etapy implementačného procesu pri zavádzaní spoločnej vodnej politiky členských štátov Európskej únie aj v Slovenskej republike. Schválením tohto koncepčného dokumentu **sa vytvorili predpoklady pre komplexnú ochranu vôd a zabezpečenie dostatku vody** pre pokrytie potrieb občanov a podnikov. **Zvyšovanie čistoty vodných tokov, ochrana a revitalizácia mokrad'ových a lužných spoločenstiev, zlepšovanie vodného režimu a odtokových pomerov v povodiach** sa zabezpečuje predovšetkým usmerňovaním výstavby jednotlivých vodných stavieb a tiež stavieb, realizovaných stavebníkmi z ostatných relevantných odvetví (napr. výstavba suchých poldrov, zvyšovanie ochranných hrádí

vodných tokov, regulačné bagrovanie korýt vodných tokov, údržba a skvalitnenie vegetácie v blízkosti vodných tokov a pod.).

Podľa nového **zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami** sa významne posilnila úloha štátu pri znižovaní ohrozenia života, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia pred špecifickým druhom živelných pohrôm, akými sú povodne. Vykonávanie preventívnych opatrení a záchranných prác pri **povodniach bude úzko previazané so systémom civilnej ochrany obyvateľstva a s integrovaným záchranným systémom**. V prípadoch hrozby povodne budú nasadzované okamžite všetky príslušné záchranné zložky.

Implementáciou **Národného programu znižovania emisií základných znečisťujúcich látok do roku 2010**, schváleného uznesením vlády SR č. 754/2007, sa zabezpečuje plnenie smernice EP a Rady 2001/81/ES o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie. Zároveň sa vytvorili právne predpoklady na ďalšie znižovanie emisií znečisťujúcich látok pre dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v SR podľa zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a vydaním viacerých vyhlášok na jeho vykonanie. Dôsledne sa uplatňuje aj mechanizmus znižovania emisií znečisťujúcich látok a emisií skleníkových plynov a zabezpečuje neprekročenie národných emisných stropov.

Z dôvodu riešenia **globálnych problémov ochrany ovzdušia, ozónovej vrstvy Zeme a klimatických zmien** sa plnia úlohy, spojené s medzinárodnými záväzkami SR v rámci znižovania emisií skleníkových plynov a adaptácie na národnej a medzinárodnej úrovni (Rámcový dohovor OSN o zmene klímy a Kjótsky protokol). Vytvárajú sa pritom podmienky (finančné zdroje) pre zavedenie systému riadenia kvality (QMS) pre proces inventarizácie emisií skleníkových plynov podľa ISO normy 9001 alebo EC noriem, ako aj na prípravu a realizáciu plánu pre Národný inventarizačný systém emisií skleníkových plynov podľa článku 5 Kjótskeho protokolu.

K prvoradým úlohám patrí aj **znižovanie energetickej náročnosti zariadení a objektov, ako aj kontrola technológií** v rámci uplatňovania Kjótskeho protokolu o redukcii emisií skleníkových plynov. K riešeniu globálnych problémov ochrany ozónovej vrstvy Zeme a zmeny klímy prispel aj zákon č. 286/2009 Z.z. o fluórovaných skleníkových plynoch a Národný plán pridelovania kvót pre skleníkové plyny. Spotreba plnofluórchlórovaných uhlíkovodíkov sa obmedzuje v súlade s platnou výnimkou len na malé množstvo používané na laboratórne a analytické účely; spotreba neplnohalogénovaných chlórfluórovaných uhlíkovodíkov sa obmedzuje len na údržbu a servis chladiacich a klimatizačných zariadení. V čoraz väčšej miere sa využívajú alternatívne látky v oblasti chladiacej, klimatizačnej techniky a protipožiarnych systémov.

Na základe systematickej **identifikácie environmentálnych záťaží** vo všetkých okresoch SR rezort životného prostredia vytvoril prvý informačný systém o nich a začal monitorovať ich vplyvy na životné prostredie. Odstránenie týchto starých záťaží však predstavuje dlhodobý proces, ktorý si vyžiada nemalé prostriedky a kapacity, ktoré sa ešte nedajú odhadnúť. Celkove **odpadové hospodárstvo** prešlo **obdobím významných legislatívnych zmien**, a to nielen na národnej, ale aj na európskej úrovni, najmä prijatím **novej rámcovej smernice o odpadoch**. V predpisoch o odpadoch sa upravilo uprednostňovanie **predchádzania vzniku odpadu a obmedzovanie jeho tvorby** pred následným zhodnocovaním odpadu recykláciou, opätovným použitím alebo inými spôsobmi pre získavanie druhotných surovín. Nezaostáva ani využívanie odpadu ako zdroja energie a zneškodňovanie odpadu spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie. Predchádzanie vzniku odpadov dominuje aj v rámci **cezhraničnej prepravy odpadov** regulovanej podľa nariadenia EPaR č. 1013/2006 o preprave odpadu a zákona o odpadoch. Začala sa **revízia smerníc o nakladaní s odpadom z elektrických a elektronických zariadení**. Neustálu podporu a perspektívu má **separácia a recyklácia** vzniknutých odpadov, vrátane **rozvoja recyklačného priemyslu a zavádzania environmentálne vhodných technológií** s cieľom znížiť surovinovú a energetickú závislosť SR a vo väčšom rozsahu používať odpad ako surovinu. Od 1.januára 2010 bola pre mestá a obce zavedená povinnosť separovania nasledovných zložiek komunálneho odpadu: papier, plasty, sklo, kovy. S tým súvisí aj **znížovanie počtu prevádzkovaných skládok odpadov** na území SR.

Realizáciu **surovinovej politiky SR** na báze nerastných surovín spresňuje koncepčný dokument o **využívaní nerastných surovinových zdrojov** vo veľkoplošných chránených územiach prírody SR, ktorý rieši vleklé strety záujmov a navrhuje aj možnosti náhrady suroviny jednotlivých ložísk. V súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) bolo určených 151 prieskumných území. Okrem toho zrušili 37 prieskumných území, ktorých držitelia nezačali vykonávať geologické práce, alebo nevykonali úhradu za určené prieskumné územia, čo prispelo k racionálnemu využívaniu nerastných surovín (vrátane termálnych podzemných vôd) a vytvoreniu nových rozvojových možností.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) sa v rámci EÚ považuje za jeden z hlavných nástrojov medzinárodnej environmentálnej politiky a podmienok dosiahnutia trvalo udržateľného rozvoja. V SR sa posudzovanie vplyvov strategických dokumentov a posudzovanie vplyvov stavieb, zariadení a iných činností na životné prostredie vykonáva

podľa zákona č. 24/2006 Z. z., novelizovaného v roku 2009. V súčasnosti síce k prioritám v tomto smere patrí proces posudzovania vplyvov presahujúci štátne hranice pre navrhovanú činnosť Atómovej elektrárne Mochovce VVER 4x 440 MW 3. stavba, no v riešení je aj množstvo ďalších procesov.

Sprehľadňovanie a dotváranie siete chránených častí prírody sa sústreďuje najmä na úpravu hraníc chránených území a ich zonáciu. Racionalizácia si vyžaduje **zjednocovanie hraníc národnej siete chránených území a chránených území európskeho významu v sieti NATURA 2000**. V rámci programu **starostlivosti a racionálneho systému manažmentu chránených území, osobitne v národných parkoch** sa riešia projekty zamerané na vypracovanie programov starostlivosti najmä o národné parky, chránené krajinné oblasti, sprístupnené jaskyne a kriticky ohrozené druhy rastlín a živočíchov, ktoré môžu viesť k zvyšovaniu kapacít a k dobudovaniu siete strážcov ochrany prírody. Mimoriadna pozornosť sa venuje **regenerácii prírodného prostredia TANAP** v úzkej spolupráci inštitúcií rezortov MŽP SR a MP SR, priebežne monitorovanej aj verejnosťou.

Jedným z nástrojov, ktorý organizáciám umožňuje, aby zahrnuli požiadavky na ochranu životného prostredia do celkovej stratégie a systému riadenia svojich každodenných činností je **Schéma Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)**. Podmienky pre účasť v EMAS stanovuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 761/2000; organizáciám na Slovensku ich upravujú dva aplikačné akty, a to zákon č.491/2005 Z.z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit. Doteraz je zo Slovenska v EMAS registrovaných šesť organizácií. Uznesením č. 944/2007 vláda SR schválila **Národný akčný plán pre zelené verejné obstarávanie v SR na roky 2007 – 2010**. Účelom vládnej **Stratégie uplatňovania dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky v SR** je integrovanie uplatňovania dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky v rámci rezortu životného prostredia a zabezpečenie jeho prieniku do ostatných sektorových politík, a to v záujme využitia výhod trhu pre riešenie aktuálnych problémov ochrany a tvorby životného prostredia a pre riešenie požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja. Podporovalo sa aj **zavádzanie motivačných ekonomických nástrojov** v environmentálnom sektore, najmä v rámci politiky zmeny klímy, alebo pri riešení otázok environmentálnej daňovej reformy a systému aukcií emisných certifikátov. Začala sa prierezová príprava analytickej štúdie o využití trhových nástrojov v rámci uplatňovania štátnej environmentálnej politiky. Nezaostávala ani podpora malým a stredným podnikom a iným právnickým osobám na úrovni obcí a regiónov, zameraným na podnikanie v environmentálnom sektore (napríklad pri rozvoji využívania obnoviteľných

zdrojov energie, vodného hospodárstva, odpadového hospodárstva, ochrany prírody, environmentálnej výchovy,...).

Šíreniu **environmentálnej výchovy i rozvoju turizmu** napomáha najmä 24 náučných lokalít (vrátane 15 sprístupnených jaskýň), 69 náučných chodníkov, 9 stredísk environmentálnej výchovy, niekoľko informačných stredísk, špecializovaných múzeí a expozícií. Pokračuje realizácia vládnej **Koncepcie environmentálnej výchovy a vzdelávania**. Medzinárodný význam s perspektívou dosiahol **Envirofilm** v Banskej Bystrici a súťaž výtvarného prejavu detí **Zelený svet**. Na základe uznesenia vlády SR č.740/2008 sa začala realizovať prvá Koncepcia geoparkov v SR. Osobitnú pozornosť si vyžaduje najmä **budovanie troch geoparkov** – Banskoštiavnického, Banskobystrického a Novohradského, ktorý v roku 2010 ako prvý zapísali do Európskej siete geoparkov a Globálnej siete geoparkov UNESCO. Prioritou ostáva ochrana už siedmich lokalít svetového dedičstva na území SR (5 kultúrneho a 2 prírodného dedičstva), jeho propagácia a sprístupnenie verejnosti. Rozvoj starostlivosti o vidiecke životné prostredie podporujú viaceré aktivity, napríklad **Program obnovy dediny** a súťaž **Dedina roka**.

Finančnou základňou pre ďalší rozvoj starostlivosti o životné prostredie sa stal **Operačný program Životné prostredie pre roky 2007-2013**, v rámci ktorého len na ochranu pred povodňami boli uplatnené požiadavky v celkovej výške 120 mil. €. Viaceré environmentálne projekty boli financované aj z **d ďalších zdrojov zahraničnej pomoci**. Prostredníctvom nich, ako aj z projektov ISPA/KF a projektov Kohézneho fondu sa budovala v prvom rade **environmentálna infraštruktúra**. Išlo o projekty v celkovej výške viac ako 700 miliónov EUR. Zároveň sa vytvorili reálne predpoklady na pokračovanie jej šírenie a skvalitňovanie podľa európskych štandardov financovaním environmentálnych projektov, najmä v rámci Operačného programu Životné prostredie, osobitne v rámci vodného hospodárstva, protipovodňovej ochrany, ochrany ovzdušia, odpadového hospodárstva a ochrany prírody a krajiny. Podporná funkcia štátnej environmentálnej politiky **v prospech kvality mestského a vidieckeho životného prostredia a rozvoja podnikateľských zámerov** sa zabezpečovala aj prostredníctvom **Operačného programu Juhovýchodná Európa, Programu LIFE a LIFE+, INTERREG III.B. CADSES, Nórskeho finančného mechanizmu a Švajčiarskeho finančného mechanizmu**. Z Environmentálneho fondu sa poskytovala environmentálna pomoc prevažne obciam do 2000 obyvateľov.

4. Koncepcia rozvoja starostlivosti o životné prostredie

Koncepcia rozvoja starostlivosti o životné prostredie vychádza najmä z dlhodobých cieľov a opatrení týchto vládnych strategických, koncepcných a programových dokumentov:

- *Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky* (uznesenie NR SR č.339/1993),
- *Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja* (uznesenie NRSR č.1989/2002),
- *Národný environmentálny akčný program SR* (uznesenie vlády SR č.1112/1999),
- *Integrovaná aproximačná stratégia v kapitole ŽP* (uznesenie vlády SR č.1138/2001),
- *Operačný program Životné prostredie* (schválený EK 8.11.2007).

Okrem uvedených prierezových koncepcných dokumentov boli na úrovni vlády SR schválené **parciálne odvetvové stratégie, koncepcie, programy a plány**, napríklad pre

- **geologický výskum a prieskum,**
- **vodné hospodárstvo,**
- **protipovodňovú ochranu,**
- **odpadové hospodárstvo,**
- **znižovanie základných znečisťujúcich látok,**
- **riadenie kvality ovzdušia,**
- **environmentálne technológie,**
- **ochranu biodiverzity,**
- **zelené verejné obstarávanie,**
- **environmentálnu výchovu a vzdelávanie,**
- **budovanie geoparkov.**

Uvedené koncepcné dokumenty štátnej environmentálnej politiky vychádzajú z

- prierezových i parciálnych (odvetvových a regionálnych) analýz environmentálnej situácie v SR a v Strednej Európe;
- environmentálneho acquis (súboru environmentálnych predpisov EÚ a záväzkov SR v rámci plnenia prechodných období stanovených v Zmluve o prístúpení k EÚ);
- koncepcných dokumentov OSN a jej organizácií, OECD a EÚ zameraných najmä na trvalo udržateľný rozvoj a jeho tretí pilier - starostlivosť o životné prostredie;
- dlhodobých strategických cieľov a desiatich zásad štátnej environmentálnej politiky, ktoré vytvárajú rámec aj pre formuláciu strednodobých a krátkodobých cieľov a opatrení do rokov 2012 až 2015.

V súlade s environmentálnou politikou a predpismi EÚ a SR je **globálnym koncepčným cieľom** zveľaďovanie životného prostredia, ochrana jeho zložiek a prírody, tvorba krajiny, racionálne využívanie zdrojov a celkove posilnenie a prepojenie environmentálneho piliera trvalo udržateľného rozvoja s jeho ekonomickým pilierom a sociálnym pilierom, najmä prostredníctvom dobudovania a skvalitnenia environmentálnej infraštruktúry. V súvislosti s týmto globálnym koncepčným cieľom sa na obdobie do rokov 2012 až 2015 určili tieto **odvetvové priority environmentálnej politiky**:

A. ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy Zeme a klimatického systému Zeme
B. ochrana a racionálne využívanie vôd a protipovodňová ochrana
C. ochrana prírody a zachovanie biologickej diverzity,
D. minimalizácia, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov
E. odstraňovanie environmentálnych záťaží a rizík
F. ochrana a racionálne využívanie horninového prostredia
G. podpora dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky a environmentálnej výchovy

A. Ochrana ovzdušia, ozónovej vrstvy Zeme a klimatického systému Zeme

Priority:

- znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok, dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia na celom území SR pre všetky znečisťujúce látky, pre ktoré sa sleduje, hodnotí a riadi kvalita ovzdušia a ktoré majú stanovené limitné hodnoty, resp. cieľové hodnoty,
- znižovanie emisií skleníkových plynov v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne v prospech využívania obnoviteľných zdrojov energie,
- minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy,
- skvalitňovanie monitorovania kvality ovzdušia v SR podľa požiadaviek EÚ,
- neprekročiť určené národné emisné stropy,
- podpora recyklácie, regenerácie a zneškodnenia kontrolovaných látok,

Ciele a koncepčné dlhodobé opatrenia:

- realizácia Tematickej stratégie o znečistení ovzdušia s výhľadom do roku 2020, vrátane aktualizácie (v tomto roku budú vydané nové predpisy k novému zákonu o ovzduší) existujúcich predpisov o ochrane ovzdušia, revízia národných emisných stropov, zavedenie kontrolovaných podmienok a nových štandardov pre spaľovanie paliva v domácnostiach, sprísnenie požiadaviek na znižovanie emisií prchavých

organických látok pri čerpaní benzínu do motorových vozidiel na čerpacích staniciach.

- presadzovanie dodržiavania novo určených národných emisných stropov a zavádzanie najlepších dostupných techník, spojené so znižovaním množstiev vypúšťaných znečisťujúcich látok,
- znižovanie úrovne znečistenia ovzdušia základnými a ostatnými znečisťujúcimi látkami, najmä tuhými znečisťujúcimi látkami (PM₁₀, PM_{2,5}), SO₂, NO_x, benzénom, VOC, vybranými ťažkými kovmi a PAH,
- implementácia nového nariadenia (ES) č. 1005/2009 o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu,
- znižovanie emisií skleníkových plynov na obdobie po roku 2013 v súvislosti s prijatým jednostranným redukčným cieľom EÚ na zníženie emisií o 20% do roku 2020 v porovnaní s ich úrovňou v roku 1990,
- zníženie emisií prchavých organických látok, najmä pri používaní farieb a lakov (smernica 2004/42/ES),
- implementácia požiadaviek smernice EP a Rady 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe,
- implementácia požiadaviek pripravovanej smernice EP a Rady o priemyselných emisiách,
- presadzovanie a podpora používania alternatívnych látok,
- dodržiavanie emisných limitov u veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia, obsahujúcich stacionárne zariadenia na spaľovanie palív,
- realizácia opatrení na znižovanie emisií z technologických a energetických zdrojov za účelom dosiahnutia sprísnených emisných limitov a znižovanie emisií z dopravy a malých zdrojov, spôsobujúcich lokálne znečistenie ovzdušia, prioritne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia,
- obmedzovanie sekundárnej prašnosti a znižovanie znečistenia ovzdušia emisiami zapáchajúcich látok,
- zvýšenie účinnosti kontroly úniku a znižovanie emisií kontrolovaných látok do ovzdušia z komerčných a priemyselných klimatizačných a chladiacich zariadení, z protipožiarnych systémov a zo zariadení obsahujúcich rozpúšťadlá,
- dosiahnutie kontroly nad vývojom emisií skleníkových plynov tak, aby trend rastu bol postupne zmierňovaný až po stabilizáciu v období po roku 2015,

- zabezpečenie postupnej transformácie SR na nízko-uhlíkovú a menej energeticky náročnú ekonomiku v podmienkach trvalo udržateľného rozvoja a pri zachovaní biodiverzity,
- skvalitňovanie monitorovania, inventarizácie a projekcií emisií skleníkových plynov; štúdie dopadov klimatických zmien na zložky životného prostredia, vrátane analýzy ekonomických nákladov,
- postupná obnova a rozšírenie monitorovacieho systému kvality ovzdušia v SR podľa potreby a požiadaviek EÚ a skvalitnenie Národného emisného informačného systému (NEIS),
- zvyšovanie verejného povedomia a úrovne poznatkov o zmene klímy a analyzovanie nástrojov na podporu horizontálnej spolupráce v riešení problémov zmeny klímy, zvyšovanie informovanosti verejnosti o problematike ochrany ozónovej vrstvy Zeme,
- zabezpečenie rozvoja vedy, výskumu a vzdelávania zameraného na klimatické zmeny, ochranu ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme.

Strednodobé a krátkodobé ciele a opatrenia:

- vytvárať právne predpoklady na ďalšie znižovanie emisií znečisťujúcich látok pre dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia na celom území SR a transponovať príslušné právne predpisy EÚ, najmä smernice o priemyselných emisiách, smernice o kvalite okolitého ovzdušia, smernice, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o kvalitu automobilového benzínu, motorovej nafty a plynového oleja a zavedenie mechanizmu na monitorovanie a zníženie emisií skleníkových plynov, smernice o II. stupni rekuperácie benzínových pár pri čerpaní pohonných látok do motorových vozidiel na čerpacích staniciach,
- aktualizácia a realizácia opatrení vyplývajúcich z programov a integrovaných programov na zlepšenie kvality ovzdušia a akčných plánov,
- realizácia opatrení z Národného programu znižovania emisií základných znečisťujúcich látok do roku 2010,
- novelizácia právnych predpisov SR o ochrane ozónovej vrstvy Zeme v nadväznosti na novelizáciu právnych predpisov EÚ,
- podpora recyklácie, regenerácie a zneškodňovania použitých kontrolovaných látok. Ide najmä o látky obsiahnuté v chladiacich a klimatizačných zariadeniach a v tepelných čerpadlách, v zariadeniach obsahujúcich rozpúšťadlá, v protipožiarnych systémoch a hasiacich prístrojoch, využitie možnosti čerpania prostriedkov z fondov EÚ, prípadne z recyklačného fondu,

- zvyšovanie informovanosti verejnosti o problematike ochrany ozónovej vrstvy Zeme,
- zabezpečiť splnenie prijatého záväzku SR v prvom období Kjótskeho protokolu (SR sa zaviazalo znížiť emisie skleníkových plynov v období 2008-2012 o 8% v porovnaní s rokom 1990),
- vypracovať v spolupráci so zainteresovanými rezortmi návrh opatrení, na základe ktorých bude môcť súkromný sektor efektívne a bez zbytočných nákladov plniť prísne redukčné ciele klimaticko-energetického balíčka (KEB),
- pripraviť transpozíciu legislatívnych návrhov KEB a podmienok na praktickú realizáciu ustanovení,
- vytvoriť východiská pre plnenie prísnejšieho redukčného cieľa SR stanoveného v návrhoch klimaticko-energetického balíčka (KEB) v súvislosti s plnením záverov Rady EÚ z marca 2007,
- zabezpečiť v spolupráci so zainteresovanými rezortmi podmienky pre plynulé plnenie redukčných cieľov v prevádzkach zaradených do schémy obchodovania s emisnými kvótami v Európskom spoločenstve a v sektoroch mimo túto schému,
- vypracovanie stratégie na primerané znižovanie emisií skleníkových plynov v sektoroch mimo schému obchodovania s emisnými kvótami,
- znižovanie až úplné vylúčenie používania a umiestňovania na trh hydrochlórfluórovaných uhl'ovodíkov a výrobkov obsahujúcich tieto látky s prihliadnutím na dostupnosť technicky a ekonomicky prijateľných alternatív v existujúcich chladiarenských zariadeniach (podľa nariadenia EP a Rady (ES) č. 1005/2009 sa od 1. januára 2010 zakazuje použitie čistých hydrochlórfluórovaných uhl'ovodíkov pri údržbe a servise chladiacich a klimatizačných zariadení existujúcich v tom čase a všetky hydrochlórfluórované uhl'ovodíky sa zakazujú používať od 1. januára 2015).

B. Ochrana a racionálne využívanie vôd a protipovodňová ochrana

Priority:

- vytváranie predpokladov na zabezpečenie bezproblémového zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou a najmä efektívne odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd za účelom plnenia záväzkov SR voči EÚ z Prístupovej zmluvy,
- prevencia pred negatívnymi dopadmi extrémnych hydrologických situácií,
- odvádzanie a čistenie použitej vody pred jej návratom do vodného prostredia,

- zabezpečenie ochrany pred povodňami a zmiernenie účinkov sucha,
- zabránenie zhoršovaniu kvality vôd, ochrana a zlepšenie stavu vodných ekosystémov,
- skvalitnenie starostlivosti o vodné zdroje a súvisiacu vodohospodársku infraštruktúru vrátane naplnenia právnych predpisov EÚ.

Ciele a koncepčné dlhodobé opatrenia:

- budovanie nových a intenzifikácia existujúcich vodárenských zdrojov a distribučnej siete,
- zavádzanie opatrení na znižovanie strát vody, únikov vody zo siete a vodárenských zariadení, dôsledne meranie spotreby vody a orientovanie investícií na dobudovanie a rekonštrukcie diaľkovodných potrubí a vodovodných sietí,
- výstavba prívodov a zdrojov vody na zásobovanie deficitných oblastí a oblastí s ohrozenou kvalitou vody a rozširovanie zásobovania s využitím vybudovaných vodárenských zdrojov,
- budovanie nových a rekonštrukcia existujúcich systémov verejnej kanalizačnej siete s cieľom napojenia obyvateľstva a zníženia rozdielov v napojení obyvateľstva na verejné vodovody bez verejnej kanalizácie, a plnenie záväzkov SR v oblasti odpadových vôd,
- budovanie nových a rekonštrukcia existujúcich ČOV,
- realizácia technických opatrení na zabezpečenie primárneho stupňa ochrany pred povodňami na územných celkoch s ľudskými obydliami, priemyslom, dopravnou infraštruktúrou a intenzívnou poľnohospodárskou výrobou,
- revitalizácia vodných tokov a povodí,
- realizácia technických opatrení zameraných na retenciu vôd v povodiach,
- realizácia sanačných prác a dokončenie odstraňovania povodňových škôd z predchádzajúcich rokov na vodných tokoch a vodohospodárskych zariadeniach,
- zmierňovanie povodňových škôd úpravou vodného režimu v povodiach a úpravou odtokových pomerov,
- zvýšiť súčinnosť správcov povodí s vodoprávnymi úradmi v oblasti prevencie pred povodňami,
- vybudovanie stavieb na ochranu pred povodňami,
- vypracovanie programov protierózných opatrení a zvyšovanie retenčnej schopnosti čiastkových povodí a vytváranie predpokladov na ich realizáciu,
- zníženia plošnej a výmoľovej erózie a nadväzne zníženia nežiaduceho transportu a akumulácie plavenín a splavenín po/vo vodných tokoch do vodných nádrží, čím sa

zamedzí znižovanie prietochnej kapacity vodných tokov, prípadne akumulčných priestorov vodných nádrží a tým zníženie rizika povodní,

- zvýšenia retenčnej schopnosti územia, čím sa zvýši potenciál podzemných vôd a obmedzí sa vznik povodňových situácií technickými opatreniami (budovanie nádrží, rybníkov, suchých poldrov, prehrádzok) alebo opatreniami na optimalizáciu využitia povodia.

Strednodobé a krátkodobé ciele a opatrenia:

- realizovanie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu hlavného enviromentálneho cieľa rámcovej smernice EP a Rady 2000/60/ES o vode, ktorým je dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2015,
- realizácia opatrení „Strategických cieľov vodohospodárskej politiky do roku 2015“ s orientáciou najmä na odvedenie a čistenie komunálnych odpadových vôd, zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a protipovodňovú ochranu a revitalizáciu tokov,
- spracovanie Programu opatrení na dosiahnutie enviromentálnych cieľov Vodného plánu Slovenska, ktorý bol schválený vládou SR ako strategický plánovací dokument,
- implementácia právnych predpisov na vykonanie novelizovaného zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, novelizovaného zákona č.442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami,
- vytváranie podmienok na vyhovujúce odvádzanie a primerané čistenie komunálnych odpadových vôd vo všetkých aglomeráciách nad 10 000 EO,
- vytváranie predpokladov na vyhovujúce odvádzanie a primerané čistenie komunálnych odpadových vôd vo všetkých aglomeráciách nad 2000 EO ,
- vytváranie predpokladov na rozšírenie stokových sietí v aglomeráciách nad 10 000 EO a následne nad 2000 EO,
- rozšírenie a intenzifikácia ČOV pre kategóriu aglomerácií 2000-10 000 EO a zabezpečenie technológie terciárneho čistenia komunálnych odpadových vôd v kategórii aglomerácií nad 10 000 EO v zmysle smernice Rady 91/271/EEC,
- vypracovanie špecializovaných komplexných programov na riešenie prevencie pre prípad sucha v jednotlivých povodiach,
- dobudovanie Povodňového varovného a predpovedného systému SR (POVAPSYS).

C. Ochrana prírody a zachovanie biologickej diverzity

Priority:

- zastavenie procesu úbytku biologickej diverzity,
- zabezpečenie účinnej starostlivosti o sústavu chránených území NATURA 2000,
- zvýšenie účinnosti právnych a ekonomických nástrojov ochranu prírody; vytvorenie podmienok pre účinnejšiu ochranu prírody,
- zlepšenie vzťahu verejnosti k prírode s aktivizáciou starostlivosti o prírodu.

Ciele a koncepčné dlhodobé opatrenia:

- zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov,
- vypracovanie a realizácia programov záchrany v prípade kritického ohrozenia chránených druhov rastlín a živočíchov a ďalších dokumentov starostlivosti o chránené časti prírody,
- zachovanie a vytváranie podmienok pre udržanie územného systému ekologickej stability,
- zabezpečenie zdrojov na finančné nástroje ochrany prírody s osobitným zreteľom ochranu území sústavy NATURA 2000,
- dobudovanie informačného systému a systému monitoringu stavu druhov a biotopov,
- zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení ochrany prírody,
- zavedenie monitorovacích systémov za účelom plnenia národných a medzinárodných záväzkov v ochrane chránených častí prírody,
- obnova a budovanie informačných stredísk, náučných chodníkov, náučných lokalít, vrátane vstupov do jaskýň,
- skvalitnenie výchovy k ochrane prírody a jej propagácia medzi verejnosťou,
- širšie zapájanie vedeckých inštitúcií, mimovládnych organizácií so zameraním na ochranu prírody a verejnosti do realizácie konkrétnych úloh ochrany prírody,
- zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, posilnenie spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami.

Strednodobé a krátkodobé ciele a opatrenia:

- príprava nového zákona o ochrane prírody v súlade s predpismi EÚ a medzinárodnými dohovormi,

- zabezpečenie zónovania národných parkov SR,
- prehodnotenie a dobudovanie národnej sústavy NATURA 2000,
- príprava a realizácia programov starostlivosti o chránené časti prírody, najmä o územia NATURA 2000,
- zabezpečenie priestorových, materiálnych a kapacitných podmienok, potrebných pre činnosť organizácií ochrany prírody a krajiny,
- zlepšenie spolupráce rezortov, orgánov ochrany prírody, colných orgánov, polície a súdov pri riešení prípadov porušenia právnych predpisov.

D. Minimalizácia, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

Priority :

- predchádzanie vzniku odpadov a obmedzovanie ich tvorby najmä
  - rozvojom technológií šetriacich prírodné zdroje,
  - výrobou výrobkov, ktorá rovnako ako výsledné výrobky čo možno najmenej zvyšuje množstvo odpadov a čo možno najviac znižuje znečisťovanie životného prostredia,
  - vývojom vhodných metód zneškodňovania nebezpečných látok obsiahnutých v odpadoch určených na zhodnotenie,
- zhodnocovanie odpadov recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získanie druhotných surovín, ak nie je možná prevencia vzniku odpadov,
- využívanie odpadov ako zdroja energie, ak nie je možné materiálové zhodnotenie,
- zneškodňovanie odpadov spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie,
- účinnejšie organizovať separovaný zber v komunálnej sfére,
- dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva SR v zmysle právnych predpisov EÚ a SR, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok odpadov na zdravie ľudí a ekosystémy.

Ciele a koncepčné dlhodobé opatrenia:

- dosiahnuť materiálové zhodnotenie 70 % odpadov vo vzťahu k množstvu odpadov vzniknutých v SR v roku 2013,
- podporu z prostriedkov Recyklačného fondu zamerať na chýbajúce recyklačné kapacity a podporu separovaného zberu odpadov,

- rozvoj technológií na materiálové zhodnocovanie odpadov zamerať na komodity s obsahom nebezpečných látok, resp. pri spracovaní ktorých nebezpečné odpady vznikajú, alebo môžu vznikáť (napr. chladiace a klimatizačné zariadenia s obsahom CFC, HCFC alebo ortuti v iných elektrozariadeniach),
- zamerať sa na materiálové zhodnocovanie plastov pre priemyselné použitie, s dôrazom na recykláciu týchto materiálov,
- podporiť projekty na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov pridelením finančnej podpory z prostriedkov EÚ,
- pokračujúca podpora separovaného zberu v mestách a obciach Recyklačným fondom,
- celoplošné zvyšovanie počtu separovaných zložiek komunálneho odpadu,
- zlepšovanie logistiky systémov separovaného zberu podľa miestnych podmienok (komplexné systémy zberu),
- zvyšovanie zapojenia občanov do separovaného zberu zlepšovaním informovanosti a zlepšovaním ich environmentálneho povedomia,
- pri zneškodňovaní zásob PCB a ostatných POPs postupovať v súlade s Národným realizačným plánom pre POPs a podľa harmonogramu stanoveného Akčným plánom,
- zabezpečiť dekontamináciu alebo zneškodnenie zariadení obsahujúcich PCB v objeme väčšom ako 5 dm³,
- sledovanie dekontaminácie alebo zneškodnenia predmetných kontaminovaných zariadení priebežnou inventarizáciou vykonávanou poverenou organizáciou (SAŽP),
- poskytovať odbornú metodickú pomoc držiteľom kontaminovaných zariadení pri plnení úlohy dekontaminácie a sprístupňovať im relevantné informácie o možnostiach zneškodnenia,
- dekontaminácia transformátorov, v ktorých sa nachádza kvapalina s obsahom PCB väčším ako 0,05 hm. %,
- priebežná aktualizácia databázy transformátorov s kvapalinou s obsahom PCB väčším ako 0,05 hm. % poverenou organizáciou,
- monitorovanie zneškodňovania transformátorov s kvapalinou s obsahom PCB, ktoré boli dekontaminované na úroveň PCB menej ako 0,05 hm. % po skončení ich životnosti,
- zvýšiť energetické zhodnocovanie odpadov na úroveň 15% vo vzťahu k celkom vzniknutým odpadom v SR v roku 2013,

- spáliteľné odpady, ktoré nie je ekonomicky akceptovateľné materiálovo zhodnotiť a spracúvať na alternatívne palivo na energetické zhodnotenie v procese spalovania odpadov,
- kapacitu zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov s vysokým spalným teplom optimalizovať na úroveň potrieb SR a v súlade s množstvom odpadu, pre ktoré je spaľovanie optimálny spôsob zhodnotenia,
- energetické zhodnocovanie odpadového dreva a inej biomasy rozvíjať v súlade s prirodzenými možnosťami uplatnenia podľa miestnych podmienok,
- vykonávať účinnú kontrolu dodržiavania materiálového zhodnocovania odpadov prednostne pred energetickým zhodnocovaním,
- znížiť množstvo skládkovaného odpadu na 13% pre vzniknutý odpad v roku 2013
- podporovať vo všetkých oblastiach vzniku odpadov separovaný zber pre rozvoj recyklácie materiálov zo zhodnotiteľných odpadov,
- zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (zo všetkých zdrojov) zhodnocovaného aeróbnym alebo anaeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn,
- zvyšovať účinnosť separovaného zberu odpadov z obalov v celej šírke materiálov používaných pre tento účel,
- uprednostniť energetické zhodnocovanie odpadov pred skládkovaním,
- obmedzovať množstvo inertného odpadu ukladaného na skládky a tento využívať v cestnom staviteľstve alebo ako materiál pri uzatváraní skládky, rekultivačných prácach a podobne,
- znižovať množstvo odpadov podľa prílohy č. 6 k zákonu o odpadoch, ktoré je potrebné pred uložením na skládku stabilizovať,
- minimalizovať množstvo kalov z ČOV ukladaných na skládky,
- zvýšiť poplatky za ukladanie odpadov na skládky pre všetky triedy skládok.

Strednodobé a krátkodobé ciele a opatrenia:

- príprava nového zákona o odpadoch v intenciách novej smernice EP a Rady 2008/98/ES o odpade,
- vypracovanie a implementácia stratégie nakladania s biologicky rozložiteľným odpadom,
- aktualizácia a realizácia Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na

roky 2010 – 2013,

- vypracovanie a realizácia programov predchádzania vzniku odpadu v zmysle článku 29 smernice EP a Rady 2008/98/ES o odpade,
- do roku 2011 spaľovať odpad výlučne s energetickým zhodnocovaním,
- povoľovať nové zariadenia na spaľovanie akýchkoľvek odpadov len za účelom energetického využitia,
- doriešiť technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností a siete hotelových reštauračných zariadení (20 01 08),
- vytvoriť podmienky zabráňujúce kontaminácii biologicky rozložiteľných odpadov škodlivinami a spracovať receptúry pre celoročné kompostovanie,
- postaviť priemyselné kompostárne pre Bratislavu, Košice a iné väčšie mestá s ohľadom na miestne podmienky (počet obyvateľov, prevaha výstavby...),
- komplexne riešiť uplatnenie kompostov na trhu a zvyšovať mieru ich zhodnotenia spracovaním na substráty,
- zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (zo všetkých zdrojov) zhodnocovaného aeróbnym alebo anaeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn),
- do roku 2014 znížiť množstvo biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zneškodňovaných na skládkach o 50% oproti roku 2005,
- zaviesť systém evidencie a kontroly nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadmi v komunálnych odpadoch miest a obcí,
- vytvoriť komplexnú infraštruktúru na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov kompostovaním,
- zvýšiť materiálové zhodnocovanie stavebných odpadov kontrolou dodržiavania ustanovenia podľa § 40c ods. 2 a 3 zákona o odpadoch,

E. odstraňovanie environmentálnych záťaží a rizík

Priority:

- minimalizovanie negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží na zdravotný stav obyvateľstva,
- skvalitnenie systému prevencie závažných priemyselných havárií,

- zabezpečenie znižovania environmentálnych rizík chemických faktorov (chemické látky a prípravky, biocídy, pesticídy, ťažké kovy, nanomateriály, stavebné a spotrebné výrobky).

Ciele a koncepčné dlhodobé opatrenia:

- realizácia sanačných prác na lokalitách v zmysle prijatého Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží,
- realizácia sanačných a monitorovacích prác na územiach poškodených činnosťou bývalej Sovietskej armády,
- pokračovanie v prieskume environmentálnych záťaží so zodpovednosťou štátu za ich riešenie podľa stanovených priorít potreby ich riešenia a spracovávať rizikové analýzy,
- vytvorenie finančných mechanizmov na riešenie environmentálnych záťaží,
- budovanie celoštátneho systému prevencie a nápravy environmentálnych škôd prostredníctvom uplatňovania zákona č. 359/2007 Z.z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd,
- zvyšovanie úrovne povedomia o environmentálnych rizikách v rámci vzdelávacích a informačných programov,
- zvýšenie úrovne a rozsahu hodnotenia vplyvov chemických faktorov na životné prostredie, možných environmentálnych rizík uvádzaných výrobkov na trh v súlade s klimatickými a prírodnými podmienkami Slovenska.

Strednodobé a krátkodobé ciele a opatrenia:

- aktualizovanie vážnosti environmentálnych záťaží z pohľadu nových poznatkov,
- sanácia najrizikovejších environmentálnych záťaží podľa stanovených priorít v súlade so štátnym programom sanácie,
- aktualizácia Zoznamu priorít a Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží,
- vypracovanie Atlasu sanačných metód pre kontaminované vody, pôdy a horninové prostredie,
- dopracovanie právnych predpisov pre problematiku environmentálnych záťaží a ich zosúladenie s predpismi Európskej únie; vytváranie podmienok pre prijatie zákona o environmentálnych záťažiach,
- zapojenie do riešenia problematiky environmentálnych záťaží rezorty, ktoré sú zodpovedné za ich vznik,
- vypracovanie „Regionálneho hodnotenia dopadov environmentálnych záťaží na životné prostredie“,

- vybudovanie a prevádzkovanie Informačného systému environmentálnych záťaží,
- zabezpečenie monitoringu na najrizikovejších lokalitách environmentálnych záťaží,
- príprava novely zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vypracovanie novely prílohy k Dohovoru EHK OSN o cezhraničných účinkoch priemyselných havárií (Helsinský dohovor),
- príprava zmluvy medzi SR a ČR o výmene údajov zo systémov monitorovania rádioaktivity v ovzduší,
- dobudovanie informačného systému prevencie a nápravy environmentálnych škôd,
- príprava novelizácia zákona o IPKZ,
- zvýšenie úrovne objektivizácie procesu integrovaného povoľovania,
- zosúladienie (postupný prechod/prepracovanie) informačných systémov v gescii OMER (Národný register znečisťovania, Informačný systém IPKZ, informačný systém závažných priemyselných havárií, informačný systém prevencie a nápravy environmentálnych škôd) s informačným systémom verejnej správy (v zmysle zákona č 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy),
- skvalitňovanie informačného systému z hľadiska prístupu verejnosti k informáciám o životnom prostredí a jeho zjednodušením, znížením náročnosti pre činnosť povinných osôb a podnikateľskej verejnosti, zvýšenie kvality informovanosti odbornej a laickej verejnosti (v zmysle zákona č. 205/2004 Z. z.. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí),
- transpozícia a implementácia novej európskej legislatívy, nariadenia EP a Rady č. 1907/2006 – nariadenia REACH (registrácia, hodnotenie a autorizácia chemických látok) a nariadenia EP a Rady č. 1272/2008 – nariadenia CLP (klasifikácia, označovanie a balenie chemických látok) do právnych predpisov SR,
- realizácia opatrení pre implementáciu smernice EP a Rady 2009/128/ES, ktorou sa ustanovuje rámec Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov,
- transpozícia a implementácia nariadenia EP a Rady o umiestňovaní na trh a používaní biocídnych výrobkov v SR.

F. Ochrana a racionálne využívanie horninového prostredia

Priority:

- racionálne využívanie nerastných surovín a regulácia vplyvu ich ťažby na životné prostredie,
- rozvoj geologického výskumu a prieskumu a spresnenie geologického obrazu zdrojov fosílnych palív,
- podpora zmeny palivovej základne energetických zdrojov s environmentálne vhodným využitím obnoviteľných zdrojov energie,
- koordinácia využívania a ochrany nerastných surovín s ohľadom na životnosť overených geologických zásob,
- usmerňovanie a riadenie spracovania, distribúcie, spotreby a recyklácie surovín a podpora šetrného nakladania s nimi,
- hodnotenie ložísk nerastných surovín pred ich využívaním konkrétnym investorom a určenie miery rizika v podnikaní.

Ciele a koncepcné dlhodobé opatrenia:

- vyhľadávanie nových a netradičných zdrojov nerastných surovín, alternatívne domáce zdroje k dovážaným nerastným surovinám,
- hodnotenie ložísk nerastných surovín z hľadiska trvale udržateľného rozvoja pozostávajúce z hodnotenia ekonomických, environmentálnych a sociálnych vplyvov na štát a región,
- v rámci ČMS Geologické faktory systematicky pozorovať presne určené charakteristiky zložiek životného prostredia zamerané na škodlivé prírodné alebo antropogénne geologické procesy ohrozujúce prírodné prostredie a v konečnom dôsledku človeka v rámci 8 podsystemov,
- zostavovanie geotermálnych máp Slovenska s príslušnými katalógmi dokumentačných bodov po ukončení regionálneho hydrogeotermálneho hodnotenia všetkých vymedzených hydrogeotermálnych oblastí Slovenska,
- určovanie prieskumných území na vykonávanie vybraných geologických prác podľa zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov,
- aktualizácia databázy environmentálnych opatrení v oblasti ochrany a racionálneho využívania prírodných zdrojov,
- tvorba evidencie zásob výhradných ložísk a bilancie zásob nerastných surovín Slovenskej republiky,
- posudzovanie a schvaľovanie zásob výhradných ložísk a množstiev vôd v hydrogeologických celkoch podľa geologického zákona,

- tvorba metaúdajov pre súbory priestorových údajov a služby priestorových údajov podľa zákona č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie,
- ložiskový geologický prieskum realizovaný v zmysle opatrení Aktualizácie surovinovej politiky Slovenskej republiky v oblasti nerastných surovín, schválenej uznesením vlády SR č. 722/2004,
- zabezpečenie geologického výskumu v súlade so správou o vplyve geologického prostredia na zdravotný stav obyvateľstva schválenej uznesením vlády SR č. 636/2007,
- overovanie množstiev obyčajných podzemných vôd v deficitných oblastiach z hľadiska zásobovania obyvateľstva pitnou vodou,
- zabezpečenie inžinierskogeologických prieskumov havarijných zosuvných území s návrhom sanačných opatrení,
- spracovanie účelových inžinierskogeologických máp svahových deformácií ako podklad pre územné plánovanie, protipovodňovú ochranu a znižovanie geologických rizík,
- spracovanie geologických máp životného prostredia so zabezpečením riešenia stavu horninového prostredia po kalamiťách v dôsledku pokračujúcich zmien klímy a odlesňovania s návrhom možností revitalizácie území,
- tvorba databázy a registrov geologických údajov a ich sprístupňovanie verejnosti.

Strednodobé a krátkodobé ciele a opatrenia:

- participácia na príprave rámcovej smernice o pôde,
- transpozícia smernice EP a Rady č. 2009/31/ES o geologickom ukladaní oxidu uhličitého formou samostatného zákona s následnou implementáciou,
- implementácia smernice EP a Rady č. 2006/21/ES o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu,
- implementácia rozhodnutí Komisie Európskych spoločenstiev č. 2009/360/ES, 2009/359/ES, 2009/337/ES 2009/335/ES a 2009/358/ES týkajúcich sa nakladania s odpadom z ťažobného priemyslu,
- implementácia Tematickej stratégie trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov vyplývajúcu z oznámenia Komisie ES Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov z 21.12.2005 (participácia na opatreniach týkajúcich sa dlhodobých ekonomických nástrojov uplatňovania surovinovej politiky a podpore využívania geotermálnej energie),

- implementácia oznámenia EK Európskemu parlamentu a Rade o iniciatíve v oblasti surovín - uspokojenie kritických potrieb pre rast a zamestnanosť v Európe (odporúčanie týkajúce sa podpory udržateľného riadenia surovín, aktívnejšieho podielu vnútroštátnych subjektov realizujúcich geologický prieskum a možnosti prepojenia vnútroštátnych geologických prieskumov),
- aktivity vyplývajúce z usmernenia EK týkajúcej sa neenergetických ťažobných činností v sústave NATURA 2000, týkajúce sa projektovania a vykonávania neenergetických ťažobných aktivít (vrátane ložiskového geologického prieskumu) v súlade s ochranou biodiverzity a implementovanou sieťou NATURA 2000,
- zabezpečenie a garancia realizácie geologických úloh vyplývajúca z uznesenia vlády SR č. 1001/2007 ku koncepcii geologického výskumu a prieskumu územia SR na roky 2007-2011 (s výhľadom do roku 2015),
- zabezpečenie hydrogeotermálneho zhodnotenia perspektívnych oblastí a vytvorenie podmienok pre využívanie geotermálnej energie na základe uznesenia vlády SR č. 771/2006 k správe o geotermálnom prieskume územia SR,
- monitorovanie geologických faktorov životného prostredia zameraných na geologické hazardy ohrozujúce prírodné prostredie na základe uznesenia vlády SR č. 907/2002 ku koncepcii trvalo udržateľného využívania zdrojov horninového prostredia,
- zabezpečenie ČMS Geologické faktory ako súčasti monitorovacieho systému životného prostredia SR a parciálnych informačných systémov, ktoré boli schválené uznesením vlády SR č. 620/1993,
- vytvorenie databázy zdrojov geotermálnej energie Slovenska pre potreby orgánov štátnej správy, samospráv a ostatných záujemcov problematiky využívania geotermálnej energie ako obnoviteľného zdroja energie,
- podľa Koncepcie geoparkov v SR, schválenej uznesením vlády SR č. 740/2008, podpora budovania troch geoparkov - Banskštiavnického, Novohradského a Banskobystrického,
- novelizácia geologického zákona a novelizácia vyhlášky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon,
- novelizácia zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu,
- vypracovanie Koncepcie geologického výskumu a prieskumu územia SR na roky 2012-2016,
- súčinnosť pri tvorbe Aktualizovanej surovinovej politiky SR,
- návrh Koncepcie riešenia dopadov z banskej činnosti na životné prostredie.

G. podpora dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky a environmentálnej výchovy

Priority:

- podporovanie produkcie, používania a spotreby produktov (výrobkov a služieb), ktoré svojou environmentálnou kvalitou garantujú deklarovanú úroveň počas celého životného cyklu produktu (EVP),
- zvýšenie príťažlivosti environmentálnych manažérskych systémov (EMAS) pre zúčastnené organizácie, najmä pre malé organizácie,
- vytvorenie podmienok na podporu zvýšenia zainteresovanosti verejného sektora v rámci zeleného verejného obstarávania,
- kvalitné a kvalifikované uplatňovanie environmentálnych požiadaviek vo verejných zákazkách,
- vytváranie podmienok na podporu uplatňovania environmentálnych technológií v praxi,
- zvýšenie environmentálneho vedomia obyvateľstva, osobitne mládeže,
- zabezpečovanie environmentálnych aktivít zameraných na rozvoj vidieka a tvorbu vidieckej krajiny,
- vytváranie podmienok na podporu starostlivosti o mestské životné prostredie a vidiecke životné prostredie.

Ciele a koncepčné dlhodobé opatrenia:

- rozširovanie spektra skupín produktov s vysokým environmentálnym prínosom,
- podpora technických nástrojov realizácie schémy udeľovania environmentálnych značiek (tvorba kritérií, skúšanie základných a špecifických vlastností produktov, posudzovanie zhody a pod.),
- zvýšenie podpory environmentálneho označovania vytvorením a realizáciou stratégie európskej integrovanej produktovej politiky,
- uplatňovanie environmentálneho označovania II. a III. typu,
- prostredníctvom osobitných metód environmentálneho manažérstva (environmentálne účtovníctvo, hodnotenie životného cyklu, environmentálna komunikácia) posilňovanie uplatňovania environmentálne vhodných produktov na trhu,
- zvyšovanie a napĺňanie trhových požiadaviek vo vzťahu k environmentálnej kvalite výrobkov, služieb a technológií,

- podpora a rozširovanie technických nástrojov, účinných pre realizáciu schémy udeľovania environmentálnej značky,
- tvorba kritérií, založených na hodnotení životného cyklu produktu (technická normalizácia),
- zabezpečenie skúšania základných a špecifických vlastností produktov (skúšobníctvo pre regulovanú a neregulovanú oblasť) a posudzovania zhody (environmentálne merania),
- zavedenie zeleného verejného obstarávania (GPP), aby sa postupne jeho úroveň priblížila k úrovni 50%, vytýčenej ako cieľ Európskou komisiou,
- GPP využiť ako priamy nástroj na pôsobenie účinkov environmentálnych inovácií prostredníctvom využívania výsledkov výskumu a navrhovania environmentálne vhodných výrobkov, služieb a technológií,
- vytvorenie systému monitorovania GPP s cieľom hodnotiť počet uskutočnených zelených zákaziek, ich celkovú hodnotu a typ aplikovanej environmentálnej požiadavky vo verejnej zákazke,
- poskytovanie obstarávateľom podrobné informácie o výrobkoch, službách a technológiách na trhu s príslušnými špecifikáciami,
- sledovanie a priebežne spracovávanie výsledkov posudzovania a hodnotenia získaných pri realizácii nástrojov environmentálneho manažérstva,
- podpora výskumu a vývoja a zavádzania progresívnych technológií a vytvorenie katalógu existujúcich smerov a databáz v oblasti environmentálnych technológií,
- v rámci plnenia ústavných povinností o informovaní verejnosti o stave životného prostredia každoročné vypracúvanie a vydávanie správy o stave životného prostredia v SR.
- vytváranie podmienok pre realizáciu a aktualizáciu vládnej koncepcie environmentálnej výchovy a vzdelávania.

Strednodobé a krátkodobé ciele a opatrenia:

- príprava environmentálnych kritérií pre skupiny produktov, atraktívnejších pre spotrebiteľov, podnikateľský sektor a verejný sektor s cieľom zvýšenia potenciálu na uplatnenie udržateľnej výroby a spotreby v celom rozsahu spotrebiteľského reťazca,
- príprava programu pre využitie revolvingového spôsobu financovania (tzv. mäkké úvery) poradenských služieb, školení informačného a monitorovacieho systému pre EVP,

- úprava podmienok udeľovania značky tak, že pokiaľ bude MSP platiť revolving, nemusí platiť 2 promile z ročného obratu označeného výrobku na osobitný podúčet MŽP SR,
- uzatvorenie Dobrovoľnej dohody s obchodnými reťazcami, pôsobiacimi na slovenskom trhu, o propagácii EVP v ich obchodnej sieti, Dobrovoľnej dohody so Zväzom obchodu SR o propagácii EVP ich členmi, Dobrovoľnej dohody so SOPK o podpore propagácie EVP ich členmi a dobrovoľnej dohody s MŽP ČR o preberaní kritérií pre EVP,
- vypracovať zákon o environmentálnom označovaní technológií,
- pokračovať v podpore koncových technológií na znižovanie znečistenia životného prostredia (voda, ovzdušie, odpady a pod.),
- vývoj technológií pre kombinovanú výrobu tepla a elektriny, ako aj účinných technológií, ktoré umožnia využitie fosílnych palív čistejším spôsobom,
- rozšírenie Stratégie vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju v pôsobnosti MŠ SR o sociálny a ekonomický pilier,
- zabezpečovanie Environmentálnej jari - každoročného súboru podujatí od Dňa zeme (22. apríla) do Svetového dňa životného prostredia (5.júna), s osobitným zreteľom na medzinárodnú súťaž Envirofilm,
- obnovenie medzirezortného charakteru Programu obnovy dediny a každoročné organizovanie súťaže Dedina roka.

5. Zamestnanosť a jej riešenie v podmienkach rezortu životného prostredia

a) Počet zamestnancov

V rezorte MŽP SR pracuje **7 550 zamestnancov**, z toho

v orgánoch štátnej správy starostlivosti o životné prostredie	1 666
• Ministerstvo životného prostredia SR	476
• Slovenská inšpekcia životného prostredia	228
• krajské úrady životného prostredia	962
v príspevkových organizáciách rezortu MŽP SR	1 855
• Výskumný ústav vodného hospodárstva	200
• Slovenský hydrometeorologický ústav	493
• Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva	47
• Slovenská agentúra životného prostredia	291
• Štátny geologický ústav Dionýza Štúra	235
• Zoologická záhrada Bojnice	79
• Slovenské banské múzeum	68
• Štátna ochrana prírody SR	442

v štátnych fondoch	26
• Environmentálny fond	26
v štátnych podnikoch	4 003
• Moldavský recyklačný podnik, š. p. Moldava nad Bodvou	128
• Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.	3 666
• Vodohospodárska výstavba, š. p.	209

Vývoj počtu zamestnancov za roky 2007 – 2009 uvádza **príloha č. 1**.

b) Veková štruktúra zamestnancov

Veková štruktúra zamestnancov v rezorte MŽP SR je nasledovná:

Vek	Počet zamestnancov
18-21	61
21-30	785
31-40	1711
41-50	2236
51-60	2363
61-70	394

Vekovú štruktúru zamestnancov rezortu podľa organizácií uvádza **príloha č. 2**

c) Vzdelanostná štruktúra zamestnancov

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov v rezorte MŽP SR je nasledovná:

Vzdelanie	Počet zamestnancov
Základné vzdelanie	269
Stredné vzdelanie (výučný list)	1892
Úplné stredné vzdelanie (maturita)	2400
VŠ I. stupňa	158
VŠ II. stupňa	2831

Vzdelanostnú štruktúru zamestnancov rezortu MŽP SR za roky 2007 - 2009 uvádzajú **prílohy č. 3a – 3d**.

d) Profesijná štruktúra zamestnancov

Profesijná štruktúra zamestnancov podľa Klasifikácie zamestnaní (KZAM) je veľmi heterogénna a nemožno z nej korektne určiť požiadavky na zabezpečenie jej ďalšieho vývoja. Pritom rezort MŽP SR nedisponuje školskými zariadeniami a v súčasnej hospodárskej situácii SR ani neráta v nasledujúcich rokoch so zvyšovaním počtu zamestnancov. Dokonca v ostatných rokoch išlo skôr o opačný trend. Z uvedeného vyplýva, že pri danom stave počtu zamestnancov, možno kalkulovať len s prirodzenou obnovou obsadenia jednotlivých pracovných miest pri odchode zamestnancov do dôchodku, resp. pri uvoľnení pracovných miest z iných dôvodov. Túto obmenu však bude potrebné monitorovať a zároveň postupne

vyšpecifikovať profesijné potreby starostlivosti o životné prostredie v SR podľa uvedenej štruktúry.

Vzorku profesijnej štruktúry uvádza **príloha č. 4**.

Pohyby v stave zamestnancov - počet nastúpených a vystúpených zamestnancov podľa jednotlivých organizácií za roky 2007 – 2009 uvádza **príloha č. 5**.

6. Programové zmeny na dosiahnutie cieľov koncepcie

Ministerstvo životného prostredia SR bude sledovať vývoj zamestnanosti v rezorte a začne postupne mapovať potreby a požiadavky praxe v súvislosti s **vytváraním pracovných miest a s potrebou uplatnenia kvalifikovaných zamestnancov**. V súlade s týmto hlavným cieľom a zabezpečovaním rozvoja environmentálneho vzdelávania bude najmä

- pravidelne vyhodnocovať pohyby v stave zamestnancov a mapovať požiadavky skvalitňovania profesijnej štruktúry,
- prostredníctvom príslušných príspevkových organizácií spolupracovať so strednými školami s environmentálnym zameraním pri skvalitňovaní výučby, ako aj pri zabezpečovaní odborných súťaží a prezentácii týchto škôl,
- podporovať zlepšovanie vybavenia stredných škôl s environmentálnym zameraním, ako aj vydávanie a sprístupňovanie materiálov na zvyšovanie úrovne environmentálneho vzdelávania,
- vytvárať podmienky pre obnovu činnosti stredísk environmentálnej výchovy Slovenskej agentúry životného prostredia aj ako metodických centier,
- venovať zvýšenú pozornosť odbornej príprave pedagógov vyučujúcich v stredných školách s environmentálnym zameraním,
- napomáhať Ministerstvu školstva SR v zmysle záverov Vilniuskej konferencie a dokumentov EHK OSN pri rozvoji vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju.